

BAXTSIZ HODISALARDAN EHTIYOT SHART SUG'URTA QILISH OMMAVIY OFERTASI

Mazkur hujjat "Imkon-Sug'urta" AJning (keyingi o'rirlarda "Sug'ortalovchi") (O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligining 2022-yil 25-fevraldagi 00042-sonli Litsenziyasi) rasmiy taklifi hisoblanib, Baxtsiz hodisalardan ehtiyot shart sug'ortalash bo'yicha rasmiy veb-sayt foydalanuvchisi bo'lgan va mazkur ommaviy ofertani qabul (aksept) qilgan fuqaro (bundan buyon matnda "Sug'urta qildiruvchi" deb ataluvchi) ikkinchi tomonidan, mazkur hamkorlikning shartlari va tartibini belgilaydi.

O'zbekiston Respublikasi Fuqarolik kodeksining 370-moddasi 4-xatboshisiga muvofiq mazkur ofertani akseptlayotgan yuridik va jismoniy shaxslar, quyida bayon etilgan shartlarni qabul qilgan va xizmatlarga haq to'lagan holda, "Imkon-Sug'urta" AJning Mijozi – baxtsiz hodisalardan ehtiyot shart sug'ortalash xizmatlaridan foydalanuvchisi (keyingi o'rirlarda – Sug'urta qildiruvchi), Sug'ortalovchi va Sug'urta qildiruvchi birgalikda – Tomonlar deb hisoblanadi. Tomonlarning mazkur Kelishuvda belgilangan huquq va majburiyatlari Sug'urta qildiruvchilarining mazkur Kelishuvni akseptlagan paytdan vujudga keladi.

1. SHARTNOMA PREDMETI

1.1. Sug'urta qildiruvchi mazkur oferta bilan Sug'ortalovchining www.imkonsug'urta.uz rasmiy veb sayti orqali tanishadi, shartlariga rozi bo'lsa ofertani okseptlaydi. Sug'urta qoidasi shartlari bilan tanishganligi va shartlariga rozi ekanligini sug'urta mukofotini to'lash orqali tasdiqlaganligini bildiradi.

Mazkur shartnomaga mos ravishda Sug'ortalovchi, shartnomada belgilangan sug'urta hodisasi yuz berganda Sug'urta qildiruvchi, Sug'urtalangan shaxs (Naf oluvchi)ga sug'urta summasi doirasida sug'urta tovonini to'lab berish majburiyatini oladi, Sug'urta qildiruvchi esa shartnomada belgilangan muddatda, tartibda va hajmda sug'urta mukofotini to'lab berish majburiyatini oladi.

1.2. Baxtsiz hodisa natijasida Sug'urtalangan shaxsning xohish irodasiga bog'liq bo'Imagan mayiblanishi, jarohatlanishi yoki uning vafoti bilan hayoti va salomatligiga bog'liq bo'lgan mulkiy manfaatlari Sug'urta ob'ekti hisoblanadi.

2. MAZKUR SHARTNOMADA ISHLATILADIGAN ATAMALAR MAZMUNI

Sug'ortalovchi	O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligining litsenziyasi asosida faoliyat yuritayotgan "Imkon-Sug'urta" aksiyadorlik jamiyati.
Sug'urta qildiruvchi	Sug'ortalovchi bilan sug'urta shartnomasini tuzuvchi, sug'urta shartnomasi bo'yicha hisoblangan sug'urta mukofotini to'lovchi hamda Sug'ortalovchi bilan muayyan sug'urta munosabatiga kiruvchi yuridik shaxs.
Sug'urtalangan shaxs (shaxslar)	Hayoti va sog'lig'i bilan bog'liq mulkiy manfaatlari sug'urta himoyasi ob'ekti bo'lган jismoniy shaxs.
Naf oluvchi	Sug'urta shartnomasiga muvofiq Sug'urtalangan shaxs tomonidan Sug'urta tovoni, sug'urta summasini olishga tayinlangan shaxs. Sug'urtalangan shaxs vafot etgan taqdirda Naf oluvchi sug'urta shartnomasida ko'rsatilmagan bo'lsa, Naf oluvchi bo'lib Sug'urtalangan shaxsning qonuniy vorisi hisoblanadi.
Sug'urta shartnomasi	Sug'ortalovchi sug'urta hodisasi vujudga kelganda moddiy zararni qoplab berish majburiyatini olgan va Sug'urta qildiruvchi shartnomada belgilangan sug'urta mukofotini to'lash majburiyatini olgan yozma kelishuv.
Baxtsiz hodisa	To'satdan, qisqa muddatli, Sug'urtalangan shaxsning xohish – irodasiga bog'liq bo'Imagan, mayiblanish, jarohatlanishni yuzaga keltirgan va Sug'urtalangan shaxsning vafotiga olib kelgan voqeja.
Sug'urta hodisasi	Sug'ortalovchi tomonidan, sug'urta summasi doirasida sug'urta tovonini to'lab berish majburiyatini keltirib chiqarishiga olib kelgan Sug'urta shartnomasida ko'zda tutilgan voqeanning yuz berishi.
Sug'urta summasi	Sug'ortalovchi tomonidan, sug'urta summasi doirasida sug'urta tovonini to'lab berish bo'yicha Sug'ortalovchining javobgarligi chegarasi bo'lib, Sug'ortalovchi va Sug'urta qildiruvchi o'rtasida

	kelishiladi.
Sug‘urta tovoni	Sug‘urta hodisasi natijasida hayot va salomatlikka etkazilgan zararni qoplash bo‘yicha Sug‘urtalovchi tomonidan, har bir Sug‘urtalangan shaxsning shaxsiy sug‘urta summasi doirasida to‘lab beriladigan pul mablag‘i.
Shaxsiy sug‘urta summasi	Har bir sug‘urtalangan shaxs uchun Sug‘urta shartnomasidagi umumiy sug‘urta summasining bir qismi sifatida belgilangan sug‘urta summasi.
Sug‘urta mukofoti	Sug‘urta shartnomasida belgilangan tartib va muddatda Sug‘urtalovchiga Sug‘urta qildiruvchi tomonidan to‘lanadigan sug‘urta uchun haq.
Sug‘urta polisi	Sug‘urtalovchi tomonidan Sug‘urta qildiruvchiga (Sug‘urtalangan shaxsga) Sug‘urta shartnomasi shartlari asosida Sug‘urtalovchining majburiyati boshlanganligini tasdiqlash uchun beriladigan hujjat.

3. SUG‘URTA HODISASI

3.1. Sug‘urta shartnomasi amal qilish davrida yuz bergen quyidagi hodisalar sug‘urta hodisalar hisoblanadi:

3.1.1. Sug‘urtalangan shaxsning baxtsiz hodisa tufayli mayiblanishi (jarohatlanishi);

Sug‘urtalangan shaxsning hoxish irodasiga bog‘liq bo‘lmagan holda kutilmagan hodisalar natijasida tananing jarohatlanishi, jarohatlanish natijasida tana a’zolarini ishslash funksiyasini o‘zgarishi yoki o‘limga olib keluvchi hodisalar:

-kuyish, muzlab qolish, cho‘kish, elektr toki va yashin urishi, tabiat hodisalar, portlash hamda hayvonlar tajovuzi, tishlashi, chaqishi natijasida shikastlanishlar, g‘araz niyatli shaxsni hujumi, Sug‘urtalangan shaxsning yiqilishi yoki ustiga biror bir jismni tushib ketishi, jismning urilishi, transport vositalarining (avtomobil, poezd, tramvay va boshqalarni) ag‘darilishi yoki ularning harakati vaqtida yo‘l transport hodisalarida, mashina, mexanizmlardan va boshqa turdagи asboblardan foydalanayotganda olingan jarohatlar, tasodifan nafas olish yo‘liga biror narsa tiqilib qolishi, zaharli o‘simliklar, kimyoviy moddalar ta’sirida kuchli zaharlanish, tasodifan suyak sinishi, chiqishi, bo‘g‘im va to‘qimalarning uzilishi, tana a’zolarining to‘liq yoki qisman yo‘qotilishi.

3.1.2. Sug‘urtalangan shaxsning baxtsiz hodisa tufayli vafoti (tabiiy o‘lim, shamollash va kasallik tufayli vafot etishdan tashqari).

Sug‘urtalangan shaxsning 3.1.1. bandida ko‘rsatilgan baxtsiz hodisalar natijasida vafot etishi.

3.2. 3.1.1. kichik bandda ko‘zda tutilgan sug‘urta hodisasi ro‘y berganda Sug‘urtalangan shaxsga sug‘urta tovoni miqdori Jamiyat Boshqaruvi tomonidan tasdiqlangan “Baxtsiz hodisalaridan ehtiyoj shart sug‘urta qilishning barcha turlaridan sug‘urta hodisasi natijasida tan jarohati olishi bo‘yicha sug‘urta summasi miqdorini aniqlash jadvali”ga binoan davolash muassasasining hujjalari asosida shikastlanish darajasi foizi hisobida aniqlanadi.

3.3. Sug‘urtalangan shaxs Sug‘urta hodisasi natijasida vafot etganda Naf oluvchi shaxsga yoki Sug‘urtalangan shaxsning vorislariiga Sug‘urta summasi to‘liq to‘lanadi. Sug‘urtalangan shaxs vafoti tufayli to‘lanadigan sug‘urta summasidan baxtsiz hodisa tufayli mayiblanishi (jarohatlanishi)ga ilgari to‘langan to‘lov chegirib qolinadi.

4. ISTISNOLAR

Quyidagilar Sug‘urta hodisasi hisoblanmaydi:

4.1. barcha xildagi o‘tkir surunkali va nasliy kasalliklar (shu jumladan infarkt, insult va to‘satdan a’zolarni kasallanishi, kasallikni nasldan naslga o‘tishi natijasida uni rivojlanishi), anafilaktik shok va oziq-ovqat toksikoinfeksiyasi (salmonellez, ichburug‘ va boshqalar);

4.2. tergov yoki sud organlari tomonidan aniqlangan Sug‘urtalangan shaxsning qasddan o‘z hatti-harakatlari natijasida olgan jarohati yoki vafoti;

4.3. Sug‘urtalangan shaxs alkogolli ichimlik, giyohvand yoki zaharli moddalar ta’sirida yoki o‘zgacha tarzda mast holatda ichki yonuv dvigatelli yoki elektr dvigateliga ega bo‘lgan har qanday o‘zi yurar vositalar (avtomashina, mototsikl, motoroller, moped, motorli velosiped, kater yoki motorli qayiq, traktor, kombayn, trolleybus, tramvay va hokazolar)ni boshqarishi, shuningdek ushbu vositalarni boshqarishni spirthi ichimlik, giyohvand va zaharli moddalar ta’sirida mast holatda bo‘lgan shaxsga berishi oqibatida yuzaga kelgan jarohat yoki o‘lim;

4.4. yadro portlashi, radiatsiya va radiaktiv nurlanish, zaharlanish ta’sirida, harbiy harakatlar, harbiy mashqlar, fuqarolar urushi, ish tashlash, xalq ko‘tarilishini har xil turlari oqibatida olingan tan jarohatlari yoki o‘lim;

5. SUG‘URTA SHARTNOMASI (SUG‘URTA POLISI)NI AMAL QILISHI

5.1. Sug‘urta shartnomasining amal qilishi sug‘urta polisi ko‘rsatilgan muddatga amal qiladi.

5.2. Sug‘urta shartnomasi quyidagi hollarda o‘z kuchini yo‘qotadi:

a) Sug‘urta muddati tugaganda;

b) Sug‘urtalovchi sug‘urta shartnomasi bo‘yicha o‘z majburiyatlarini to‘liq bajarganda;

v) Taraflar xohishi yoki talabi bilan (30 kun oldin ogohlantirgan holda);

g) O‘zbekiston Respublikasi qonun hujjalarda nazarda tutilgan boshqa hollarda.

5.2. Sug‘urta shartnomasi Sug‘urta qildiruvchining tashabbusi bilan muddatidan oldin bekor bo‘lganda to‘langan sug‘urta mukofoti qaytarilmaydi.

6. TARAFLARNING HUQUQ VA MAJBURIYATLARI

6.1. Sug‘urtalangan shaxsning huquqlari:

- a) Sug‘urta shartnomasini tuzayotganda Naf oluvchi shaxsn ni tanlash;
- b) Sug‘urta hodisasi ro‘y berganda uning foydasiga tuzilgan Sug‘urta shartnomasi bo‘yicha Sug‘urtalovchi oлган javobgarlikni olib borishni talab qilish.

6.2. Sug‘urtalangan shaxsning majburiyatlar:

zarur hollarda hayoti va salomatlikka etkazilgan zarar miqdorini aniqlash maqsadida sog‘lig‘i holatini tekshirishga va kasallik tarixini o‘rganishga Sug‘urtalovchiga qarashli shifokor-ekspertga to‘sinqinlik qilmaslik.

6.3. Sug‘urta qildiruvchi huquqlari:

- a) Sug‘urta qildiruvchi Sug‘urtalovchidan Sug‘urta shartnomasi amal qilish davrida sug‘urtaga doir maslahatlar olish;
- b) Sug‘urtalovchi bilan kelishilgan holda Sug‘urta shartnomasiga qo‘shimchalar va o‘zgartirishlar kiritish;
- v) Sug‘urtalovchi Sug‘urta tovoni yoki Sug‘urta summasini to‘lashni rad etganda unga nisbatan sudda da‘vo qo‘zg‘atish yo‘li bilan e’tiroz bildirish.

6.4. Sug‘urta qildiruvchi majburiyatlar:

a) Sug‘urta shartnomasi tuzilayotganda Sug‘urta qildiruvchi o‘ziga ma’lum bo‘lib, sug‘urta hodisasi yuz berishi ehtimolini va uning yuz berishi tufayli kutilajak zarar miqdori (sug‘urta xavfi)ni aniqlash uchun muhim ahamiyatga ega bo‘lgan holatlar to‘g‘risidagi ma’lumotlarni Sug‘urtalovchiga xabar qilish;

b) Sug‘urta shartnomasini tuzilayotganda Sug‘urtalangan shaxs yoki Naf oluvchi shaxsn shartnoma bo‘yicha huquq va majburiyatlar bilan tanishtirish;

v) Sug‘urta shartnomasida belgilangan tartibda, muddatda va miqdorda sug‘urta mukofotini to‘lash;

g) Sug‘urta shartnomasining amal qilish davrida yoki Sug‘urta qildiruvchi (Naf oluvchi shaxs) shartnoma tuzilayotganda Sug‘urtalovchiga ma’lum qilingan holatlarda o‘ziga ma’lum bo‘lgan muhim o‘zgarishlar to‘g‘risida, bu o‘zgarishlar sug‘urta xavfi ortishiga jiddiy ta’sir ko‘rsatishi mumkin bo‘lsa, Sug‘urtalovchiga xabar qilish;

d) Sug‘urta shartnomasi bo‘yicha Sug‘urta hodisasi yuz berganda, Sug‘urta hodisasi sodir bo‘lgan vaqtidan 30 (o‘ttiz) bank kunidan kechikmay Sug‘urtalovchini yozma ravishda xabardor qilishi;

e) o‘z imkoniyati darajasida Sug‘urta hodisasi ro‘y berishini oldini olish choralarini ko‘rish;

j) sug‘urta hodisasi ro‘y berganda Sug‘urtalovchiga zarur bo‘lgan 8.5. bandda belgilangan hujjatlarni taqdim etish;

6.5. Sug‘urtalovchining huquqlari:

a) Sug‘urta shartnomasi tuzilgandan so‘ng Sug‘urta qildiruvchi Sug‘urtalovchiga bila turib (sog‘liq va Sug‘urta xavfiga oid) yolg‘on ma’lumotlar bergenligi aniqlansa, shartnomani haqiqiy emas deb topish to‘g‘risida da‘vo qo‘zg‘atish;

b) Sug‘urta shartnomasini tuzishda va sug‘urta shartnomasi amalda bo‘lgan davrda Sug‘urta qildiruvchi tomonidan taqdim etilgan ma’lumotlarni haqqoniyligini hamda shartnoma shartlari Sug‘urta qildiruvchi tomonidan qay holda bajarilayotganligini tekshirish;

v) Sug‘urtalangan shaxs hayoti va salomatligiga zarar etkazilganligi to‘g‘risida xabardor bo‘lganida Sug‘urtalangan shaxs bo‘yicha tibbiy ma’lumotlarni olish uchun mutasaddi tashkilotlarga so‘rovnama yo‘llash;

g) Sug‘urtalovchi o‘ziga qarashli shifokor-ekspertni jarohat oлган Sug‘urtalangan shaxsning sog‘lig‘ini holati va kasallik tarixini o‘rganish uchun yuborish;

d) Sug‘urta hodisasi yuzaga kelishida aybdor shaxslarga nisbatan to‘langan sug‘urta summasini miqdorida pul mablag‘larini undirish uchun sudda da‘vo qo‘zg‘atish;

y) Tegishli tashkilotlardan sug‘urta hodisasiga oid to‘liq ma’lumotlarni va sug‘urta hodisasini tasdiqlovchi hujjatlarni olinguniga qadar Sug‘urta tovoni yoki sug‘urta summasi to‘lashni kechiktirib turish. Bunda Sug‘urta qildiruvchiga Sug‘urta tovoni yoki sug‘urta summasi to‘lashni kechiktirib turilganligi sabablarini ko‘rsatgan holda yozma xabar yuborishi lozim.

j) sug‘urta shartnomasi amalda bo‘lgan davrda avvalgi Sug‘urtalangan shaxsga sug‘urta tovoni to‘langan bo‘lsa va uni yangi ishga qabul qilingan shaxs bilan almashtirish jarayonida Sug‘urta qildiruvchi Sug‘urtalovchining qo‘shimcha sug‘urta mukofoti to‘lash bo‘yicha talabini bajarmasa Sug‘urtalangan shaxsn almashtirishni rad etish.

6.6. Sug‘urtalovchining majburiyatlar:

a) Sug‘urta qildiruvchiga sug‘urta shartnomasiga asosan sug‘urta mukofoti to‘lagandan so‘ng 3 kundan kechikmay sug‘urta polisini berish;

b) ro‘y bergen voqeа sug‘urta hodisasi deb tan olinganda sug‘urta shartnomasida belgilangan muddatda va tartibda (kerakli hujjatlarni rasmiylashtirgandan so‘ng) sug‘urta tovoni yoki sug‘urta summasini to‘lab berish;

v) Sug‘urta tovoni yoki sug‘urta summasi to‘lashni rad etish to‘g‘risidagi qaror qabul qilingan hollarda bu haqda Sug‘urta qildiruviga (naf oluvchiga) ular sug‘urta tovonini yoki sug‘urta summasini to‘lashni so‘rab murojaat etganlaridan keyin o‘n besh kundan kechiktirmay asoslantirilgan dalil-isbotlarini o‘z ichiga oлган rad etish sabablarini yozma ravishda xabardor qilish;

g) Sug‘urta qildiruvchiga nisbatan maxfiylikni ta‘minlash;

d) Sug‘urta shartnomasi amalda bo‘lgan davrda ishdan bo‘shagan Sug‘urtalangan shaxslarni boshqa ularni o‘rniga qabul qilingan xodimlar bilan almashtirish bo‘yicha Sug‘urta qildiruvchini xabarnomasini ko‘rib chiqish va Sug‘urtalangan shaxsn almashtirish;

7. SUG‘URTA DA’VO ARIZASINI KO‘RIB CHIQISH VA SUG‘URTA TOVONI, SUG‘URTA SUMMASI MIQDORINI ANIQLASH

7.1. Sug‘urta shartnomasi bo‘yicha sug‘urta tovoni yoki sug‘urta summasini olish huquqi shartnoma kimni foydasiga tuzilgan bo‘lsa o‘sha shaxsga, Sug‘urtalangan shaxs vafot etganda esa Naf oluvchiga tegishli bo‘ladi, Naf oluvchi ko‘rsatilmagan hollarda esa Sug‘urtalangan shaxsning qonun bo‘yicha vorisiga tegishlidir.

7.2. Sug‘urta shartnomasi bo‘yicha Sug‘urta hodisasi yuz berganda, Sug‘urta qildiruvchi Sug‘urta hodisasi sodir bo‘lgan vaqtidan 30 (o‘ttiz) bank kunidan kechikmay Sug‘urtalovchini ro‘y bergen hodisa to‘g‘risida hodisani qayd etib qo‘yish maqsadida yozma ravishda xabardor qilishi shart.

7.3. Sug‘urta hodisasi natijasida Sug‘urtalangan shaxs hayoti va salomatligiga zarar etganida Sug‘urtalangan shaxsga sug‘urta tovoni miqdorida shifokor-ekspert xulosasi asosida to‘lovlardan jadvaliga binoan davolash muassasasining hujjatlari asosida shikastlanish darajasi foizi hisobida aniqlanadi.

7.4. Sug‘urta hodisasi natijasida Sug‘urtalangan shaxs vafot etganda Sug‘urta summasi to‘liq shaxsiy sug‘urta summasi miqdorida aniqlanadi va Naf oluvchiga to‘lanadi.

7.5. Sug‘urta tovonini olish uchun Sug‘urtalovchiga quyidagi hujjatlar taqdim qilinadi:

a) baxtsiz hodisa natijasida sog‘liqqa zarar etganda:

-sug‘urta polisi;

-Sug‘urta qildiruvchi (Naf oluvchi)ning arizasi;

-jarohat tufayli davolanganligi to‘g‘risida davolash—profilaktika muassasasidan ma’lumotnama yoki sug‘urta hodisasi sabablari, sanasi, tashhisi, davolash diagnostikasi, davolanish davomiyligi ko‘rsatilishi lozim bo‘lgan boshqa tibbiy hujjat;

-zarur hollarda sug‘urta hodisasi haqqoniyligi va holatini tasdiqlovchi boshqa hujjatlar, jumladan rentgen surati, tergov yoki sud idoralarining hujjatlari va boshqalar;

-shaxsni tasdiqlovchi hujjat.

b) baxtsiz hodisa natijasida vafot etganda:

-sug‘urta polisi;

-Naf oluvchi shaxs (voris)ning arizasi;

-O‘lim to‘g‘risidagi guvohnoma yoki uning nusxasi;

-vorislik huquqiga egaligini tasdiqlovchi hujjat;

-shaxsni tasdiqlovchi hujjat.

7.6. Sug‘urtalangan shaxsning yumshoq to‘qimalari, qulog‘i, ko‘zi, siydk yo‘llari, jinsiy a’zolari shikastlanganda Sug‘urtalangan shaxs taqdim etgan tibbiy hujjatlardan hulosa chiqarish uchun kerakli ma’lumotlar etarli bo‘lmasa, jarohat olgan shaxs Sug‘urtalovchi tomonidan mutaxassis shifokor huzuriga yuborilishi mumkin.

7.7. Sug‘urta shartnomasi (Sug‘urta polisi) bo‘yicha Sug‘urtalovchi Sug‘urta hodisasi yuz berganda Sug‘urta qildiruvchiga (Sug‘urtalangan shaxslarga) yoki Naf oluvchi shaxsga shartlashilgan Sug‘urta summasi yoki uning tegishli qismini Davlat ijtimoiy ta’midot summasidan qat‘iy nazar to‘la yoki qisman to‘lashi lozim.

7.8. Yuz bergen baxtsiz hodisa Sug‘urta hodisasi deb tan olingan kundan boshlab 5 (besh) ish kuni ichida sug‘urta shartnomasi shartlariga ko‘ra sug‘urta tovonini to‘lanadi.

7.9. Sug‘urtalovching sug‘urta tovonini yoki sug‘urta summasini to‘lashni rad etish to‘g‘risidagi qarori Sug‘urta qildiruvchiga (Naf oluvchiga) ular sug‘urta tovonini yoki sug‘urta summasini to‘lashni so‘rab murojaat etganlaridan keyin o‘n besh kundan kechiktirmay xabar qilinadi va rad etish sabablarining asoslantirilgan dalil-isbotlarini o‘z ichiga oladi.

7.10. Sug‘urta shartnomasi amal qilish davrida sug‘urtalangan shaxs bo‘yicha bir necha sug‘urta hodisalari oqibatida to‘lanadigan sug‘urta tovoni to‘loving umumiyligi summasi shaxsiy sug‘urta summasi chegarasidan oshib ketmasligi lozim.

7.11. Sug‘urta tovoni (Sug‘urta summasi) Sug‘urtalangan shaxs (Naf oluvchi)ning bankdagi hisob raqamiga pul o‘tkazib berish orqali to‘lanadi.

7.12. Sug‘urta shartnomasi (Sug‘urta polisi) kuchda bo‘lgan davrda Sug‘urtalangan shaxs olgan jarohati tufayli Sug‘urta hodisasi ro‘y bergen kundan bir yil ichida vafot etsa Naf oluvchi shaxsga yoki vorislariga Sug‘urta summasi to‘lanadi. Ilgari to‘langan sug‘urta tovoni to‘lanayotgan puldan ushlab qolinadi. Umumiyl to‘langan sug‘urta tovoni/sug‘urta summasi shaxsiy sug‘urta summasidan oshmasligi lozim.

8. SUBROGATSIYA

8.1. Sug‘urta qildiruvchi yoki Naf oluvchining Sug‘urta hodisasi natijasida qoplangan zarar uchun javobgar shaxsdan talab qilish huquqi to‘langan summa doirasida Sug‘urtalovchiga o‘tadi. Sug‘urtalovchiga o‘tgan talab qilish huquqi uning tomonidan Sug‘urta qildiruvchi, Naf oluvchi va zarar uchun javobgar bo‘lgan shaxs o‘rtasidagi munosabatlarni tartibga soluvchi qoidalarga rioya qilgan holda amalga oshiriladi.

8.2. Sug‘urta qildiruvchi yoki Naf oluvchi, Sug‘urtalovchiga o‘ziga o‘tgan talab qilish huquqini amalga oshirishi uchun zarur bo‘lgan barcha hujjatlari va dalillarni Sug‘urtalovchiga berishi, hamda barcha ma’lumotlarni unga ma’lum qilishi shart.

8.3. Sug‘urta qildiruvchi yoki Naf oluvchi, Sug‘urtalovchi tomonidan qoplangan zarar uchun javobgar shaxsga nisbatan o‘zining talab qilish huquqidani voz kechsa yoki bu huquqni amalga oshirish Sug‘urta qildiruvching aybi bilan

mumkin bo‘lмаган bo‘лса, Sug‘урталовчи Sug‘урта товонини то‘лиқ ўзи унинг тегишли қисмини то‘лашдан озод қилинади ва ортиқча то‘ланган Sug‘урта товонини қайтарилишни талаб қилишга ҳақли bo‘лади.

9. TARAFLARNING JAVOBGARLIGI

Mazkur шартнома шартларини бажармaganlik yoki kerakli darajada bajarmananlik uchun taraflarning javobgarligi O‘zbekiston Respublikasining amaldagi qonun hujjatlariga muvofiq belgilanganadi.

10. SUG‘URTA SHARTNOMASIDAN KELIB CHIQUVCHI TALAB VA NIZOLARNI KO‘RIB CHIQISH TARTIBI

10.1. Mazkur Sug‘урта шартномасига асосан Sug‘урталовчи va Sug‘урта qildiruvchi (Sug‘урталangan shaxs) o‘rtasida kelib chiqadigan barcha nizolar o‘zaro kelushuvga асосан, kelishish imkonи bo‘лmasa, O‘zbekiston Respublikasida amaldagi Qонун hujjatlarida belgilangan tartibda ko‘rib chiqiladi.

10.2. Sug‘урта шартномаси bo‘yicha kelib chiqadigan nizolar bo‘yicha taraflar O‘zbekiston Respublikasi qonun hujjatlarida nazarda тutilgan tartibda da’vo qo‘zg‘atishlari mumkin.

11. BOSHQA SHARTLAR

11.1. Шартнома иккি нусхада тузилиб, sug‘урталовчи va sug‘урта qildiruvchida битта нусхадан saqlanadi va уларнинг har biri bir xil huquqiy kuchga ega.

11.2. Mazkur sug‘урта шартномасида aks ettirilmagan holatlarni barchasida taraflar O‘zbekiston Respublikasining amaldagi qonunchiligidan kelib chiqib harakat qiladilar.

SUG‘URTALOVCHI “imkon-Sug‘urta” AJ

Manzili: Toshkent sh., Yunusobod tum.,
A.Donish 19.
telefon: 71 207 48 84.
x/p: 20208000305062314001
Bank: "Ipoteka-bank" ATIB bosh ofisi
MFO: 00937
STIR: 306317501
IFTUT: 65120

**“Imkon-Sug‘urta” AJning Baxtsiz hodisalardan sug‘urta qilishning barcha turlaridan
sug‘urta hodisasi natijasida tan jarohati olishi bo‘yicha sug‘urta puli miqdorini
aniqlash jadvali**

Band	Shikastlanish turlari	Zararni qoplash miqdori %
MARKAZIY VA PEREFERIK NERV SISTEMASI		
1	Bosh suyak sinishlari	
	a) bosh suyagi tashqi plastinkasi	5
	b) bosh suyagi asosi	20
	v) bosh qobig‘i va asosi	25
	g) ochiq sinishlarda qo‘shimcha to‘lanadi.	5
2	Kalla suyagi ichining travmatik gematomalari (qon quyilishlari)	
	a) epidural (miyaning tashqi qavatida)	20
	b) subdural (ostida)	25
	v) intrakranial (miya ichida)	20
	g) subaraxnoidal (o‘rgimchak uyasimon parda osti)	15
3	Bosh miya moddasining majaqlanishi	50
4	Bosh miyani urilishi, lat yeyishi	10
5	Bosh miyani chayqalishi	5
	Izoh: 1. Agar kalla-miya jarohati bilan trepanatsiya (suyakni parmalab teshib, kasal joyni aniqlash) o‘tkazilgan bo‘lsa, 10% miqdorida qo‘shimcha sug‘urta qoplamasini bir marotaba to‘lanadi. 2. Agar kalla-miya jarohati natijasida 1-5 bandlarda qayd etilgan shikastlanishlar kelib chiqsa, har bir shikastlanishi hisobga olgan holda jamlash orqali sug‘urta qoplamasini to‘lanadi.	
6	Neyrotrop zahari bilan tasodifiy o‘tkir zaharlanish, kana yoki emlashdan so‘nggi ensefalist (ensefalomielit), atmosfera elektri, elektr toki urishidan, zaharli ilon, it, kalamush va boshqa hayvonlar tishlashi (chaqishi) dan statsionar davolanishdagi qoqshol (stolbnyak):	
	8.1. a) uzluksiz 2 dan 10 kungacha davolanganda	7
	8.2. b) uzluksiz 11 dan 20 kungacha davolanganda	12
	8.3. v) uzluksiz 21 kun va undan ko‘p kun davolanganda	15
7	Orqa miyaning har qanday darajada shikastlanishi, shuningdek dum suyagi	
	a) chayqalishi	5
	b) urilishi, lat yeyishi	10
A	v) qisman uzilishi, qisilishi	50
	d) orqa miyaning to‘liq uzilishi	100
8	Bosh miya to‘qimalarining periferik shikastlanishi	10
9	Bo‘yinni, yelkani, belni, dumg‘azani nerv va to‘qimalarini shikastlanishi	
	To‘qimalar:	
	a) travmatik pleksit	10
	b) to‘qimalarning qisman uzilishi	40
	v) to‘qimalarning uzilishi	70
	Nervlar	
	g) bilak-kaft, boldir-panja bo‘g‘imidagi	10
	d) bilak, boldirdagi	20
	e) yelka, tirsak bo‘g‘ini, son, tizza bo‘g‘inidagi	40
	Izoh: Qo‘l panjasasi yoki oyoq panjasasi darajasidagi nervlar shikastlanishi sug‘urta qoplamasini	

	to'lash uchun asos bo'lmaydi.																																																																										
KO'RISH A'ZOLARI																																																																											
10	1 ta ko'zning akkomodatsiyasi falaji						15																																																																				
11	1 ta ko'zni gemianopsiyasi (Ita ko'zni yarim ko'rish maydonini pasayishi)						15																																																																				
12	Bitta ko'zni ko'rish maydonini torayishi:																																																																										
	a) konsentrik						10																																																																				
	b) nokonsentrik						15																																																																				
13	Bitta ko'zni pulsatsiyali (uchib turishiga) ekzoftalmi (ko'zning chaqchayishi)						20																																																																				
14	Ko'z olmasini teshib o'tgan shikastlanishi, iridoksiklit, xorioretenit, chandiqli trixiaz, ko'z qovoq (lar)ni buralishi, ko'zni rangdor pardasini nuqsoni, ko'z qorachig'i shaklining o'zgarishi (16-bandning 2-izohiga qarang)						10																																																																				
15	Bitta ko'zni yosh ajratuvchi yo'lining funksiyasini buzilishi						10																																																																				
16	Ko'rish qobiliyatini pasayishini keltirib chiqarmagan II-, III-darajali kuyish, ko'z olmasini teshib o'tmagan shikastlanishi, gemoftalm (ko'zning old xonasi bilan shishasimon modda bo'shlig'iga qon quyilishi), ko'z gavarini siljishi, ko'z olmasi va ko'z kosasidagi magnit xususiyatiga ega bo'lмаган yot jismlar, kon'yuktivit, keratit, ko'z olmasi qobiqlaridagi chandiqlar.						5																																																																				
	Izoh: 1. Ko'zni old kamerasiga qon quyilishi (gifema) agarda patalogik o'zgarishlarni keltirib chiqarmagan bo'lsa, u holda sug'urta qoplamasini to'lash uchun asos bo'lmaydi. 2. Agar bir jarohat natijasida 14, 16-bandlarda ko'zda tutilgan bir necha shikastlanishlar yuzaga kelib chiqsqa, sug'urta qoplamasini bir marotaba to'lanadi. 3. Faqat shunday hollarda, agarda 10-16-bandlarda ko'zda tutilgan ko'z jarohati o'zidan patalogik o'zgarishlarni rivojlanishi va ko'rish qobiliyatini o'tkirligini pasayishini keltirib chiqargan bo'lsa, Sug'urta qoplamasini shikastlanishlarni barcha asoratlarini hisobga olgan holda jamlash yo'li bilan to'lanishi mumkin.																																																																										
17	Har qanday ko'rish qobiliyatiga ega bo'lган ikkala ko'zni yoki har qanday ko'rish qibiliyatiga ega bo'lган yagona ko'zni ko'rish qobiliyatini to'liq yo'qolishini keltirib chiqargan ko'zni shikastlanishi						100																																																																				
18	Jarohat natijasida ko'rish qobiliyatiga ega bo'lмаган ko'z olmasini olib tashlanishi						10																																																																				
19	Ko'z kosasini (chanog'inii) sinishi						15																																																																				
20	Ko'rish qobiliyatini o'tkirligi pasayishi (jadvalga qarang):																																																																										
	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Ko'rish qobiliyatini o'tkirligi</th> <th rowspan="2">To'lanadi-gan sug'urt qoplamasini miqdori %</th> <th colspan="2">Ko'rish qobiliyatini o'tkirligi</th> <th rowspan="2">To'lanadig an sug'urta qolamasi miqdori %</th> </tr> <tr> <th>jarohat-gacha</th> <th>Jarohatdan so'ng</th> <th>jaroh t-gacha</th> <th>Jarohatdan so'ng</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td align="center" rowspan="10">1.0</td><td align="center">0.9</td><td align="center">5</td><td align="center" rowspan="10">0.6</td><td align="center">0.5</td><td align="center">5</td></tr> <tr> <td align="center">0.8</td><td align="center">5</td><td align="center">0.4</td><td align="center">5</td></tr> <tr> <td align="center">0.7</td><td align="center">5</td><td align="center">0.3</td><td align="center">10</td></tr> <tr> <td align="center">0.6</td><td align="center">5</td><td align="center">0.2</td><td align="center">10</td></tr> <tr> <td align="center">0.5</td><td align="center">10</td><td align="center">0.</td><td align="center">15</td></tr> <tr> <td align="center">0.4</td><td align="center">10</td><td align="center">nije 0.1</td><td align="center">20</td></tr> <tr> <td align="center">0.3</td><td align="center">15</td><td align="center">0.0</td><td align="center">25</td></tr> <tr> <td align="center">0.2</td><td align="center">20</td><td align="center">0.4</td><td align="center">5</td></tr> <tr> <td align="center">0.1</td><td align="center">30</td><td align="center">0.3</td><td align="center">5</td></tr> <tr> <td align="center">Nije 0.1</td><td align="center">40</td><td align="center">0.2</td><td align="center">10</td></tr> <tr> <td></td><td align="center">0.0</td><td align="center">50</td><td rowspan="14">0.5</td><td align="center">0.1</td><td align="center">10</td></tr> <tr> <td></td><td align="center">0.</td><td align="center">5</td><td align="center">nije 0.1</td><td align="center">15</td></tr> <tr> <td></td><td align="center">0.7</td><td align="center">5</td><td align="center">0.0</td><td align="center">20</td></tr> </tbody> </table>	Ko'rish qobiliyatini o'tkirligi		To'lanadi-gan sug'urt qoplamasini miqdori %	Ko'rish qobiliyatini o'tkirligi		To'lanadig an sug'urta qolamasi miqdori %	jarohat-gacha	Jarohatdan so'ng	jaroh t-gacha	Jarohatdan so'ng	1.0	0.9	5	0.6	0.5	5	0.8	5	0.4	5	0.7	5	0.3	10	0.6	5	0.2	10	0.5	10	0.	15	0.4	10	nije 0.1	20	0.3	15	0.0	25	0.2	20	0.4	5	0.1	30	0.3	5	Nije 0.1	40	0.2	10		0.0	50	0.5	0.1	10		0.	5	nije 0.1	15		0.7	5	0.0	20	0.6	0.5	5	0.5	0.4	5
Ko'rish qobiliyatini o'tkirligi		To'lanadi-gan sug'urt qoplamasini miqdori %	Ko'rish qobiliyatini o'tkirligi		To'lanadig an sug'urta qolamasi miqdori %																																																																						
jarohat-gacha	Jarohatdan so'ng		jaroh t-gacha	Jarohatdan so'ng																																																																							
1.0	0.9	5	0.6	0.5	5																																																																						
	0.8	5		0.4	5																																																																						
	0.7	5		0.3	10																																																																						
	0.6	5		0.2	10																																																																						
	0.5	10		0.	15																																																																						
	0.4	10		nije 0.1	20																																																																						
	0.3	15		0.0	25																																																																						
	0.2	20		0.4	5																																																																						
	0.1	30		0.3	5																																																																						
	Nije 0.1	40		0.2	10																																																																						
	0.0	50	0.5	0.1	10																																																																						
	0.	5		nije 0.1	15																																																																						
	0.7	5		0.0	20																																																																						
	0.8	5		0.4	5	0.3	10																																																																				
	0.7	5		0.3	10	0.2	10																																																																				
	0.6	5		0.2	10	0.	15																																																																				
	0.5	10		0.	15	nije 0.1	20																																																																				
	0.4	10		nije 0.1	20	0.0	25																																																																				
	0.3	15		0.0	25	0.4	5																																																																				
	0.2	20		0.3	5	0.3	5																																																																				
	0.1	30		0.2	10	0.2	10																																																																				
	Nije 0.1	40		0.1	10	0.1	10																																																																				
	0.0	50		nije 0.1	15	nije 0.1	15																																																																				
	0.	5		0.0	20	0.0	20																																																																				

 0.5 | 0.5 | 5 | | 0.4 | 5 | | 0.3 | 5 || | 0.8 | 5 | | 0.3 | 10 | | 0.2 | 10 | | 0.1 | 10 |
	0.7	5		0.2	10		0.	10		nije 0.1	15									
	0.6	5		0.	10		0.0	10		0.0	20									
	0.5	10		nije 0.1	15		0.4	5		0.3	5									
	0.4	10		0.0	25		0.3	5		0.2	10									
	0.3	15		0.4	5		0.2	10		0.1	10									
	0.2	20		0.3	5		0.	10		nije 0.1	15									
	0.1	30		0.2	10		0.1	10		0.0	20									
	Nije 0.1	40		0.	15		0.0	20		0.0	20									
0.3	10		0.2	10		0.1	10			0.2	20		0.	10		0.0	20		0.0	20
	0.1	30		0.4	5		0.3	5		0.2	10									
	Nije 0.1	40		0.3	5		0.2	10		0.1	10									
	0.0	50		0.2	10		0.	10		nije 0.1	15									
	0.	5		0.1	10		0.0	20		0.0	20									
	0.7	5		nije 0.1	15		0.4	5		0.3	5									
	0.6	5		0.0	25		0.3	5		0.2	10									
	0.5	10		0.4	5		0.2	10		0.1	10									
	0.4	10		0.	15		0.	15		nije 0.1	20									
0.2	10		0.1	10		0.0	20			0.1	30		0.3	5		0.3	5		0.2	10
	Nije 0.1	40		0.2	10		0.2	10		0.1	10									
	0.0	50		0.	10		0.	10		nije 0.1	15									
	0.	5		0.4	5		0.1	10		0.0	20									
	0.7	5		0.3	5		0.0	20		0.0	20									
	0.6	5		0.2	10		0.4	5		0.3	5									
	0.5	10		0.	15		0.2	10		0.1	10									
	0.4	10		0.0	25		0.	15		nije 0.1	20									
	0.3	15		0.4	5		0.3	5		0.2	10									
0.1	10		0.	10		0.0	20			0.0	50		0.3	5		0.2	10		0.1	10
	0.	5		0.2	10		0.	10		nije 0.1	15									
	0.7	5		0.1	30		0.1	10		0.0	20									
	0.6	5		Nije 0.1	40		0.0	20		0.4	5									
	0.5	10		0.0	50		0.3	5		0.2	10									
	0.4	10		0.	5		0.2	10		0.	10									
	0.3	15		0.7	5		0.	15		0.6	10									
	0.2	20		0.6	5		0.1	10		0.5	10									
	0.1	30		0.5	10		0.	10		0.4	5									
0.0	20		0.	10		0.0	20			0.0	50		0.1	30		0.0	20		0.0	20
	0.	5		0.2	10		0.0	20		0.0	20									
	0.7	5		0.3	5		0.0	20		0.0	20									
	0.6	5		0.2	10		0.0	20		0.0	20									
	0.5	10		0.	15		0.0	20		0.0	20									
	0.4	10		0.0	25		0.0	20		0.0	20									
	0.3	15		0.1	30		0.0	20		0.0	20									
	0.2	20		0.	10		0.0	20		0.0	20									
	0.1	30		0.0	50		0.0	20		0.0	20									
0.0	20		0.	10		0.0	20			0.0	50		0.1	30		0.0	20		0.0	20
	0.	5		0.2	10		0.0	20		0.0	20									
	0.7	5		0.3	5		0.0	20		0.0	20									
	0.6	5		0.2	10		0.0	20		0.0	20									
	0.5	10		0.	15		0.0	20		0.0	20									
	0.4	10		0.0	25		0.0	20		0.0	20									
	0.3	15		0.1	30		0.0	20		0.0	20									
	0.2	20		0.	10		0.0	20		0.0	20									
	0.1	30		0.0	50		0.0	<td												

			0.6	5		0.3	5	
		0.9	0.5	10		0.2	5	
			0.4	10		0.1	10	
			0.3	15		nije 0.1	15	
			0.2	20		0.0	20	
			0.1	3		0.2	5	
			Nije 0.1	40		0.1	5	
			0.0	50		nije 0.1	10	
		0.8	0.7	5		0.0	20	
			0.6	5		0.1	5	
			0.5	0		Nije 0.1	10	
			0.4	10		0.0	20	
			0.3	15		0.1	Nije 0.1	10
			0.2	20			0.0	20
			0.1	30		Nije 0.1	0.0	20
			Nije 0.1	40				
			0 0	50				
		0.7	0.	5				
			0.5	5				
			0.4	10				
			0.3	10				
			0.2	15				
			0.1	20				
			Nije 0.1	30				
			0.0	40				

Izoh:

1. To‘liq ko‘r (0.0) bo‘lib qolishga ko‘rish qobiliyati o‘tkirligi 0.01dan past va yorug‘likni his qilish (yuzda barmoqlarni sanash) gacha tenglashtiriladi.
2. Jarohat natijasida ko‘rish qobiliyati shikastlangunga qadar ko‘rish qobiliyati bo‘lgan ko‘z olmasini olib tashlanishi, shuningdek bujmayib qolishiga sug‘urta qoplamasasi 10% miqdorida to‘lanadi.

ESHITISH A’ZOLARI

21	Qulq suprasini shikastlanishidan (jarohat, kuyish, sovuq urish) kelib chiqqan:	
	a) chandiq deformatsiyasi yoki qulq suprasini 1/3 qismigacha yo‘qligi	5
	b) qulq suprasini 1/2 qismi yo‘qligi	10
	v) qulq suprasini yo‘qligi	30
22	Eshitish qobiliyatini pasayishini keltirib chiqargan qulqning shikastlanishi	
	a) 1 dan 3 metrgacha masofadagi pichirlashuv	5
	b) 1 metrgacha pichirlashuv	15
	v) butunlay karlik (so‘zlashuv - 0)	25
23	Jarohat tufayli bitta qulqning nog‘ora pardasi yirtilishi va o‘zidan eshitish qobiliyati pasayishi kelib chiqmagan bo‘lsa	5
	Izoh:	
	1. Agar jarohat natijasida qulqni nog‘ora pardasi yirtilsa va oqibatda eshitish qobiliyati pasaysa sug‘urta qoplamasasi 22 band bo‘yicha aniqlanadi, bunda 23 band qo‘llanilmaydi.	
	2. Agar kalla asosini sinishi natijasida qulqni nog‘ora pardasi yirtilsa (o‘rtal bosh miya chuqurchasi) 23-band qo‘llanilmaydi.	

24	qulinqing shikastlanishida kelib chiqqan jarohatdan keyingi surunkali otit (qulinqing yallig‘lanishi)	10
	Izoh: 24 band bo‘yicha to‘lanadigan sug‘urta qoplamasini foizi jarohat olgan kundan boshlab, 3 oy o‘tgandan keyingina belgilanadi. (Lor shifokori, otorinolarinolog xulosasi bilan)	
NAFAS OLISH SISTEMASI		
25	Burun suyagi yoki peshonani old devorini, gaymor bo‘shlig‘ini sinishi	
	a) suyak parchalarisiz	5
	b) suyak parchalari bilan	10
26	O‘pka jarohati, teri osti emfizemasi emfizemasi (qovurg‘alar singanda havoni teri ostiga yig‘ilishi), gemotoraks (plevra bo‘shlig‘iga qon to‘planib qolishi), pnevmotoraks (o‘pka yirtilganda havoning plevra bo‘shlig‘ida to‘planishi), pnevmoniya (zotiljam), ekssudativli plevrit, ko‘krak bo‘shlig‘idagi yot jism:	
	a) bir tomonlama	5
	b) ikki tomonlama	10
	Izoh:	
	1. Jarohatni davolash davrida rivojlangan yoki jarohat tufayli o‘tkazilgan jarrohlik aralashuvidan keyingi pnevmoniya (ko‘krak qafasi shikastlanishidan va ko‘krak bo‘shlig‘i organlari shikastlanishidan tashqari) sug‘urta qoplamani to‘lash uchun asos bo‘lmaydi.	
	2. Agar qovurg‘a, ko‘krak suyagi sinishi o‘zidan 26 bandda ko‘zda tutilgan asoratni keltirib chiqarsa, ushbu band bo‘yicha sug‘urta qoplamasini 28,29-bandlarga qo‘srimcha to‘lanadi.	
27	O‘pka shikastlanishi,oqibatda yuzaga kelgan:	
	a) o‘pka qismini, bo‘lagini olib tashlanishi	40
	b) o‘pkani olib tashlanishi	60
28	To‘sh suyagi sinishi	10
29	Qovurg‘a sinishlari	
	a) 1 ta qovurg‘ani	5
	b) har bir keyingi qovurg‘a	3
	Izoh:	
	1. Reanimatsiya choralar davrida qovurg‘a sinishiga sug‘urta qoplamasini umumiy asoslarda to‘lanadi.	
	2. Qovurg‘a kemirchak (to‘qay) qismini sinishi sug‘urta qoplamasini to‘lashga asos bo‘ladi.	
	3. Agar har xil davolash - profilaktika muassasalaridan olingan ma’lumotnomalarda shikastlangan qovurg‘alar soni har xil ko‘rsatilsa, ko‘rsatilgan eng yuqori qovurg‘alar sonini hisobga olgan holda sug‘urta qoplamasini to‘lanadi.	
30	O‘pka bo‘shlig‘ini ichiga kirgan jarohat, jarohat tufayli torakotomiya (operatsiya yo‘li bilan ko‘krak qafasini ochish)	
	a) o‘pka bo‘shlig‘i organlari shikastlanmaganda	10
	b) o‘pka bo‘shlig‘i organlari shikastlanishida	20
	Izoh: Agar ko‘krak qafasini va uning organlari shikastlanishi tufayli o‘pka yoki uning qismi olib tashlangan bo‘lsa, 27 bandga ko‘ra sug‘urta qoplamasini to‘lanadi, bunda 30 band qo‘llanilmaydi.	
31	Hiqildaq (bo‘g‘iz), kekirdak (nafas nayi) shikastlanishi, til osti suyagini sinishi, jarohat tufayli o‘tkazilgan traxeostomiya (kekirdakni operatsiya qilib, nafas olish uchun teshik ochish), yot jismni olib tashlash maqsadidagi bronxoskopiya	10
32	Xiqildaq, kekirdak, til osti suyagi, qalqonsimon tog‘aylarni shikastlanishi va jarohat tufayli o‘tkazilgan traxeostomiya o‘zidan nafas olish buzilishi, tovushni xirillab qolishi yoki tovushni yo‘qotish, troxeotomik naycha taqishni keltirib chiqargani bo‘lsa	30
	Izoh:	
	1. Agar 32-bandga ko‘ra sug‘urta qoplamasini to‘langan bo‘lsa, 31-band qo‘llanilmaydi.	
	2. Sug‘urta qildiruvchi arizada olgan jarohati hiqildaq yoki kekirdakni funksiyasini buzilishini keltirib chiqarganni ko‘rsatsa, mutaxassis xulosasini olish zarur.	

YURAK-QON TOMIR SISTEMASI		
33	Yurak, uni pardasi va yirik asosiy qon tomirlar shikastlanishi	25
34	Yurak, qon-tomir yetishmovchiligin keltirib chiqargan yurak, uni qobig'i va yirik asosiy tomirlar shikastlanishi	50
35	Qon aylanishi buzilishini keltirib chiqarmagan yirik periferik tomirlar shikastlanishi	10
36	Qon-tomir yetishmovchiligin keltirib chiqargan yirik periferik qon tomirlar shikastlanishi	30
	Izoh: Eng yirik asosiy tomirlarga aorta, o'pka, nomsiz, uyqu arteriyasi, ichki bo'yinturuq venalar, yuqori va pastki kavak venalari, darvoza vena, shuningdek ichki a'zolarning qon aylanishini ta'minlovchi asosiy tomirlar kiradi. Eng yirik periferik tomirlarga o'mrov osti, qo'ltingosti, yelka, tirsak va bilak arteriyalari bilakning pastki qismi darajasigacha, yonbosh, son, tizzaosti, old va orqa katta boldir arteriyalari boldirning pastki qismi darajasigacha yelka-bosh, o'mrov osti, qo'ltingosti son va tizzaosti venalari kiradi.	
OVQAT HAZM QILISH A'ZOLARI		
37	Yuqori jag'ning, yonoq (yuz) suyagi yoki pastki jag'ni sinishi, pastki jag'ning chiqishi.	5
	Izoh: 1. Yuqori va pastki jag'larni sinishida sug'urta qoplamasini har bir shikastlanishni hisobga olgan holda jamlash orqali to'lanadi . 2. Jag'ni sinishida bir yoki ikki tomonlama shikastlanish hisobga olinmaydi. 3. Stomatologiya manipulyatsiya vaqtida tasodifiy ro'y bergan jag' sinishida sug'urta qoplamasini umumiy asoslarda to'lanadi. 4. Jarohat natijasida alveolyar o'siqini sinishi oqibatida kelib chiqqan tishlar yo'qolishi yoki tishlarni olib tashlanishi sug'urta qoplamasini to'lashga asos bo'lmaydi. 5. Yuqori jag'ni va yonoq suyagini sinishida sug'urta qoplamasini bir marotaba to'lanadi.	
38	Pastki jag'ni odatiy chiqishi.	15
	Izoh: Jag'ni odatiy chiqishiga sug'urta qoplamasini faqat shunday holatda to'lananishi mumkin, agar bu asorat sug'urtani amal qilish davrida olingan jarohat natijasida kelib chiqqan bo'lsa.	
39	Jag'ni shikastlanishidan kelib chiqqan	
	a) jag' qismini yo'qotish	40
	b) jag'ni yo'qotish	80
	Izoh: 1. Jag'ni yoki uning qismini yo'qotish tufayli to'lanadigan sug'urta qoplamasida tishlarni yo'qotish, ularni soniga qaramay hisobga olingan. 2. Jag'ni jarohatlanishi oqibatida og'iz bo'shlig'ining boshqa organlari shikastlanish holatlarida to'lanishi kerak bo'lgan sug'urta qoplamasini foizi tegishli bandlarga ko'ra ushbu shikastlanishlarni hisobga olgan holda jamlash yo'li orqali aniqlanadi.	
40	Tilni jarohati (shikastlanishi, kuyishi, sovuq urishi)	3
41	Tilni jarohatlanishidan kelib chiqqan:	
	a) chandiq hosil bo'lishi (uzunligidan qat'iy nazar)	5
	b) tilni distal qismi (uchi)dan yo'qotish	15
	v) tilni o'rta qismidan yo'qotish	30
	g) tilni tagidan yoki butunlay tilni yo'qotish	60
42	Tishlar yo'qotilishi:	
	a) 1 ta tish	5
	b) 2 – 3 ta tish	10
	v) 4 tadan - 6 tagacha bo'lgan tishlar	15
	g) 7 tadan 9 tagacha bo'lgan tishlar	20
	d) 10 va undan ko'p bo'lgan tishlar	25
	Izoh: 1. Jarohat natijasida protez (olib qo'yiladigan yasama) tishlarni sinishi yoki yaroqsiz holga	

	<p>kelishida sug‘urta qoplamasasi faqat tayanch tishlarni yo‘qotilishini hisobga olgan holda to‘lanadi. Jarohat natijasida protez (olib qo‘yiladigan yasama)ni shikastlanishiga sug‘urta qoplamasasi to‘lanmaydi.</p> <p>2. 5 yoshgacha bo‘lgan bolalarda sut tishini sinishi yoki yo‘qotilishiga sug‘urta qoplamasasi umumiy asoslarda to‘lanadi.</p> <p>3. Tishlarni yo‘qotilishiga yoki jag‘ni sinishiga to‘lanadigan sug‘urta qoplamasasi miqdori 37 va 42-bandlar bo‘yicha jamlash yo‘li orqali aniqlanadi.</p> <p>4. Jarohat natijasida tish koronkasini (to‘rtadan bir qismidan kam bo‘lmagan) sinishi yoki uzilishi tishni yo‘qotilishiga tenglashtiriladi.</p> <p>5. Agar jarohat tufayli olib tashlangan tish implantatsiya qilinsa, sug‘urta qoplamasasi umumiy asoslarda to‘lanadi. Uni olib tashlanishi holatlariga qo‘srimcha to‘lov amalga oshirilmaydi.</p>	
43	Oshqozon – ichak yo‘li qismlarini shikastlanishi (jarohati, kuyishi):	
	a) og‘iz bo‘shlig‘ini,tomoqni, qizilo‘ngachni, oshqozonni	5
	b) qizilo‘ngachdag, oshqozondagi yot jismni olib tashlash maqsadidagi ezofagogastroskopiya, o‘zidan keyin funksiya buzilishlarini keltirib chiqarmagan bo‘lsaa	10
44	Qizilo‘ngachni shikastlanishi (jarohat, kuyish) oqibatda kelib chiqqan:	
	a) qizilo‘ngachni torayishi	40
	b) plastikadan so‘nggi holat, qizilo‘ngachdan ovqat o‘tmay qolishi (gastrostoma mavjudligi bilan).	100
	Izoh: 44b band bo‘yicha to‘lanadigan sug‘urta qoplamasasi foizi jarohat olgan kundan boshlab, 6 oy o‘tgandan keyingina belgilanadi. Bu muddat o‘tmay turib, sug‘urta qoplamasasi taxminan 44a band bo‘yicha to‘lanadi.	
45	Ovqat hazm qilish a’zolarini shikastlanishi (yorilishi, kuyishi, jarohati), tasodifiy o‘tkir zaharlanishidan kelib chiqqan:	
	a) xolesistit - o‘t pufagini yallig‘lanishi, duodenit (o‘n ikki barmoq ichak yallig‘lanishi), gastrit (oshqozon – ichak shilliq pardasini yallig‘lanishi), pankreatit (oshqozon osti bezining yallig‘lanishi), enterit (ingichka ichak yallig‘lanishi), kolit (yo‘g‘on ichak yallig‘lanishi), proktit (to‘g‘ri ichakni shilliq pardasini yallig‘lanishi), paraproktit (to‘g‘ri ichak va orqa chiqaruv teshigi atrofidagi kletchatkalarning yiringli yallig‘lanishi).	15
	b) ichakni, orqa chiqarish teshigini, oshqozonni chandiqdan torayishi (deformatsiyasi), ulanish kasalligi (ulanish tufayli o‘tmay qolishdan jarrohlik aralashuvidan so‘nggi holat).	30
	v) ichak yara teshigi (oqma), ichak-qin yara teshigi, oshqozon osti bezi yara teshigi	50
	g) g‘ayritabiyy orqa teshik (kolostoma)	100
	Izoh: 1. “a”, “b” kichik bandlarda ko‘zda utilgan jarohat asoratlariga jarohatdan so‘ng 3 oy o‘tgandan keyin sug‘urta qoplamlari to‘lanadi. 2. 45 (v, g) band bo‘yicha to‘lanadigan sug‘urta qoplamasasi foizi jarohat olgan kundan boshlab so‘ng 6 oy o‘tgandan keyin turib aniqlanadi. Bu muddat o‘tmay turib, taxminan 45a band bo‘yicha sug‘urta qoplamasasi to‘lanadi.	
46	Diafragmalar yoki operatsiyadan keyingi chandiq sohasidagi, qorin oldingi devorining shikastlangan joyida paydo bo‘lgan churra, agar jarrohlik aralashuvi jarohat tufayli o‘tkazilgan bo‘lsa, shuningdek xuddi shunday churrani jarrohlik aralashuvidan so‘nggi holati.	10
	Izoh: 1. 46 band bo‘yicha sug‘urta qoplamasasi qorin a’zolarini jarohati tufayli aniqlangan sug‘urta qoplamasiga qo‘srimcha to‘lanadi, agar u bevosita ushbu jarohat oqibatida paydo bo‘lgan bo‘lsa. 2. Og‘ir yuk ko‘tarish natijasida yuzaga kelgan qorin churrasasi (kindik, oq yo‘li, chov va chov yorg‘oq churrasasi) sug‘urta qoplamasini to‘lashga asos bo‘lmaydi.	
47	Jarohat natijasida jigarni shikastlanishidan yoki tasodifiy o‘tkir zaharlanishdan kelib chiqqan:	
	a) bevosita jarohat natijasida yoki tasodifiy o‘tkir zaharlanishdan rivojlangan gepatit (gepatoz)	10
	b) jigar uzilishi tufayli o‘tkazilgan olib borilgan jarrohlik aralashuvi	15
	v) o‘t pufagini olib tashlanishi	20

48	Jarohat oqibatida jigar qismini olib tashlanishi	30
49	Qorajigar - taloqni shikastlanishidan kelib chiqqan	
	a) jarrohlik aralashuvini talab qilmaydigan taloqni qobiq osti yorilishi	5
	b) taloqni olib tashlanishi	30
50	Oshqozonni, oshqozon osti bezini, ichakni, ichaktutqichni shikastlanishidan kelib chiqqan:	
	a) oshqozon osti bezida soxta o'smani paydo bo'lishi	20
	b) ichakni (ichaktutqichni) 1/3, oshqozonni 1/3 gacha bo'lgan qismini olib tashlanishi (rezeksiyasi - kesib tashlanishi)	30
	v) ichakni 1/2, oshqozon osti bezi dumini 1/3, oshqozonni 1/2 qismini olib tashlanishi (rezeksiyasi)	45
	g) ichakni (ichaktutqichni) 2/3, oshqozonni 2/3, oshqozon osti bezi tanasining 1/2 qismini olib tashlanishi (rezeksiyasi)	60
	d) ichakni (ichaktutqichni), oshqozon osti bezining 2/3 qismini, oshqozonni olib tashlanishi	80
	e) oshqozon osti bezining qismi va oshqozonni ichak bilan olib tashlanishi	100
51	Qorin a'zolarining shikastlanishi oqibatida o'tkazilgan	
	a) laparoskopiya (laparotsentez)	5
	b) qorin a'zolarining shikastlanishi taxmin qilingandagi laparotomiya	10
	v) qorin a'zolarining shikastlanishidagi laparotomiya	15
	g) qayta laparotomiya	10
	Izoh: 1. Agar qorin a'zolarining shikastlanishi tufayli 47-50 bandlar bo'yicha sug'urta qoplamasini to'lash uchun asos bo'lsa, 51-band qo'llanilmaydi. 2. Agar ovqat hazm qilish a'zolarining jarohati tufayli o'tkazilgan jarrohlik aralashuvida og'ir shikastlanib o'zgargan a'zo va avval bor kassalligi tufayli uni to'liq yoki qisman olib tashlanishida sug'urta qoplamasini faqat 51 b band bo'yicha to'lanadi.	
	SIYDIK CHIQARUV VA JINSIY A'ZOLAR SISTEMASI	
52	Buyrak shikastlanishida kelib chiqqan:	
	a) Buyrakni lat yeishi	5
	b) buyrak qismini olib tashlanishi	35
	v) buyrakni olib tashlanishi	60
53	Siydik ajratib chiqaruvchi a'zolarni (buyrak, siydik yo'li, qovuq, siydik chiqaruv kanali) shikastlanishida kelib chiqqan:	
	a) sistit (qovuqning yallig'lanishi), uretrit (siydik chiqaruv yo'lining yallig'lanishi)	10
	b) pielit, pielonefrit (buyrakni va buyrak jomini yallig'lanishi), pielotsistit, qovuq hajmini kichrayishi	15
	v) glomerulonefrit, siydik yo'lini, siydik chiqaruv kanalini torayishi	30
	g) buyrakni yetishmovchiligi	35
	d) siydik yo'lidan, siydik chiqarish kanalidan siydik o'tmay qolishlik, siydik-tanosil oqma yarasi	50
	Izoh. Agar jarohat natijasida siydik ajratish sistemasining bir necha a'zolarini funksiyasi buzilishi kelib chiqsa, to'lanishi kerak bo'lgan sug'urta qoplamasini foizi shikastlanishni eng og'ir asoratlarini hisobga olgan holda 53-bandning kichik bandlaridan biri bo'yicha aniqlanadi.	
54	Siydik ajratib chiqarish sistemasi a'zolarini shikastlanishida o'tkazilgan jarrohlik aralashuvi:	
	a) a'zolarni shikastlanishiga taxmin qilinganda	10
	b) a'zolar shikastlanganda	15
	v) jarohat tufayli o'tkazilgan qayta jarrohlik aralashuvi	10
	Izoh. Agar jarohat tufayli buyrakni yoki uning qismi olib tashlangan bo'lsa, sug'urta qoplamasini 52-band (b,v) bo'yicha to'lanadi, bunda 54-band qo'llanilmaydi.	
55	Siydik ajratib chiqarish sistemasi va jinsiy a'zolarni shikastlanishi (jarohat, uzilishi, kuyishi,	5

	sovuuq urishi)	
56	Jinsiy a'zoni shikastlanishida kelib chiqqan: a) 1 ta tuxumdonni, bachadon naychasini, moyakni olib tashlanishi b) ikkala tuxumdonni, bachadon naychasini, moyakni, jinsiy a'zoni qismini olib tashlanishi v) quyi yoshdag'i ayollarda bachadonni yo'qotish 40 yoshgacha 40 dan 50 yoshgacha 50 yosh va undan yuqori g) jinsiy a'zoni yo'qotilishi d) Shaxsni nomusiga tegishi - zo'rplash: a) 15 yoshgacha b) 15 dan 18 yoshgacha v) 18 va undan ortiq yoshda	15 30 50 30 15 50 30 15
	8.4. YUMShOQ TO'QIMALAR	
57	. Yuzning yumshoq to'qimalarining, bo'yinni oldingi-yon sathi, jag' osti sohasini shikastlanishida kelib chiqqan . a) husnni o'rtacha buzilishi . b) husnni anchagina buzilishi . v) husnni keskin ravishda buzilishi . g) husnni badbashara bo'lishi	5 15 40 70
	0. Izoh: 1. 1. Husndagi sezilarli chandiqlarga atrofidagi teri rangidan farq qiladigan, tortilgan yoki uni yuzasiga tushib turadigan, tirishgan teri chandiqlari kiradi. Badbashara bo'lish - mexanik, ximik, termik va boshqa zo'rovonlik ta'sirlari natijasida odam yuzining tabiiy ko'rinishini keskin o'zgarishi. 2. Agar kallaning yuz suyaklari suyak parchalari bilan sinishi tufayli jarrohlik aralashuvni (ochiq repozitsiya) o'tkazilgan bo'lsa, natijada yuzda chandiq hosil bo'lsa, sug'urta qoplamasini sinishni va operatsiyadan keyingi chandiqni hisobga olgan holda to'lanadi, agar chandiq husnni qaysidir darajada buzsa. 3. Agar yuzni yumshoq to'qimalari shikastlanishi natijasida bo'yinni yon – oldi yuzasida, jag' osti sohasida husnni buzadigan chandiq yoki pigment dog' hosil bo'lishida sug'urta qoplamasini tegishli qismi to'langan bo'lsa, undan so'ng Sug'urtalangan shaxsni xuddi shunday husnni buzadigan yangi chandiqlar (pigment dog'lar) paydo bo'lishini keltirib chiqargan qayta jarohatiga sug'urta qoplamasini qayta jarohatni asoratlarini hisobga olgan holda yana to'lanadi.	
58	2. Boshning soch bilan qoplangan qismi, tana, qo'l-oyoqning yumshoq to'qimalarining shikastlanishidan kelib chiqqan bitgandan so'ng paydo bo'lgan chandiqlar kengligi 3. a) 2.0 dan 5.0 kv.sm gacha 4. b) tana yuzining 5.kv.sm dan 0.5% gacha 5. v) tana yuzining 0.5% dan 2.0% gacha 6. g) tana yuzining 2.0% dan 4.0% gacha 7. d) tana yuzining 4% dan 6% gacha 8. e) tana yuzining 6% dan 8% gacha 9. j) tana yuzining 8% dan 10% gacha 0. z) tana yuzining 10% va undan yuqori	3 5 10 15 20 25 30 35
	Izoh: O'rganadigan tana yuzasining 1 foizi qo'l kaft yuzasining panjasini va barmoqlari kengligiga teng. Bu kenglik bilak bo'g'imidan 3-barmoqning tirnoq falangasini uchigacha o'lchanadigan kenglikka II-V-panja suyaklarini boshi (I-barmoqni hisobga olmay) darajasida o'lchanadigan panja uzunligini ko'paytirish orqali kvadrat santimetrdan aniqlanadi.	
59	1. Tana, qo'l-oyoqning yumshoq to'qimalarining shikastlanishida paydo bo'lgan dog' pigmentlarini kengligi: 2. a) 1 dan 2 % gacha	
		3

	3. b) 2 % va undan yuqori	5
60	4. Kuyish shoki, intoksikatsiya, kuyish kasalligi	10
	5. Izoh: 60 band bo'yicha sug'urta qoplamasи kuyish yoki sovuq urishga to'lanadigan sug'urta qoplamasiga qo'shimcha to'lanadi.	
61	Yumshoq to'qimalarning yopiq shikastlanishida mushak churrasini kelib chiqishi, jarohatdan keyingi periostit, mushak va paylarning uzilishi, jarohat tufayli plastik operatsiyasini o'tkazish uchun mushak va muskul pardasi transplantanta olish, shuningdek yumshoq to'qimalardan olib tashlanmagan yot jismlar, so'rilmagan gematoma.	5
	8.26. UMURTQA POG'ONASI	
62	7. Umurtqanинг bo'g'im o'simtasi va to'sh suyagi tanasini sinishi yoki chiqishi:	
	8. a) umurtqalarni biridan ikkitagacha	20
	9. b) umurtqalarni uch va undan yuqorisi	30
63	0. Umurtqalararo boylamni qisman yoki to'liq uzilishi, umurtqanинг chala chiqishi	20
	1. Izoh: 1. Agar jarohat tufayli operatsiya yo'li bilan davolash olib borilgan bo'lsa, sug'urta qoplamasи 15 % miqdorida qo'shimcha bir marotaba to'lanadi. 2. Agar umurtqalarni sinishi yoki chiqishi orqa miyani shikastlanishiga olib kelsa, bunday holatlarda sug'urta qoplamasи ikkala shikastlanishni hisobga olgan holda sug'urta qoplamasи to'lanadi.	
64	2. Ko'ndalang va o'tkir qirrali o'siqlarni sinishi	
	3. a) biridan ikkitagacha	5
	4. b) uch va undan yuqorisi	10
	5. Izoh: Agar bitta jarohat natijasida umurtqa tanasini sinishi, boylamni shikastlanishi, ko'ndalang va o'tkir qirrali o'simtani sinishi ro'y bersa, sug'urta qoplamasи eng og'ir shikastlanishlarni ko'zda tutgan band bo'yicha bir marotaba to'lanadi.	
65	6. Dumg'aza dum suyagining sinishi, umurtqa dumining chiqishi	10
66	7. Dum suyagini olib tashlanishiga sabab bo'lган umurtqa dum suyagini sinishi yoki chiqishi	20
	8. Izoh: Agar bitta jarohat tufayli umurtqanинг har qanday qismini, shuningdek dumg'aza yoki dum suyagini sinishi (chiqishi) kelib chiqsa, sug'urta qoplamasи har bir shikastlanishni hisobga olgan holda jamlash yo'li orqali to'lanadi.	
	9. Qo'l panjasи	
	0. Kurak va o'mrov	
67	1. Kurak, o'mrov sinishi, akromial-o'mrov, to'sh- o'mrov bo'g'lnlari:	
	2. a) bitta suyakni sinishi yoki bitta bo'g'inni uzilishi	5
	3. b) ikkala suyakni sinishi, ikkita bo'g'inni uzilishi yoki bitta suyakni sinishi va bitta bo'g'inni uzilishi	10
	4. v) bitib ketmagan sinish, soxta bo'g'im, ikki bo'g'inni uzilishi va bitta suyakni sinishi, ikkita suyakni sinishi va bitta bo'g'inni uzilishi	15
	5. Elka bo'g'imi	
68	Elka bo'g'imining shikastlanishi (kurak bo'g'imi chuqurchasini sinishi, yelka suyagining boshchasi, anatomik bo'yini va katta do'mboqchasi sinishi, bo'g'im xaltasi, boylamni uzilishi, yelka chiqishi).	
	6. a) bitta suyakni sinishi, yelkani chiqishi, bo'g'im xaltachasi, boylamni shikastlanishi	5
	7. b) ikkita suyakni sinishi, sinish-chiqish	10
	8. v) suyak (suyaklar) sinishi va boylamni shikastlanishi, bitmagan sinish	15
69	9. Elka bo'g'imi shikastlanishida kelib chiqqan	
	0. a) odatiy yelka chiqishi	20
	1. b) bo'g'imda harakat yo'qligi (ankiloz)	45
	2. v) suyaklarini tashkil etadigan bo'g'implar yuzasini rezeksiyasi natijasida "bo'sh" yelka bo'g'imi	60

	<p>3. Izoh:</p> <p>4. 1. Agar 67, 68, 69 - bandlarda ko‘zda tutilgan shikastlanish natijasida jarrohlik aralashuvi o‘tkazilsa, 10% miqdorida qo‘srimcha sug‘urta qoplamasini bir marotaba to‘lanadi. Bunda transplant olinganligiga qo‘srimcha to‘lov amalga oshirilmaydi.</p> <p>2. Yelkani odatiy chiqishiga sug‘urta qoplamasini faqat shunday holda to‘lanadi, agar bu chiqish sug‘urta shartnomasi amal qilish davrida sodir bo‘lgan birinchi chiqish natijasida ro‘y bergan bo‘lsa. Odatiy yelka chiqishi tashhisini chiqishni joyiga solgan davolash muassasasi tasdiqlagan bo‘lishi lozim. Odatiy yelka chiqishi qaytalashida sug‘urta qoplamasini to‘lanmaydi.</p> <p>3. Agar yelka bo‘g‘imni jarohati tufayli 68-band bo‘yicha sug‘urta qoplamasini to‘lanib, undan so‘ng 69-bandda ko‘zda tutilgan asoratlar kelib chiqsa, 69-bandning kichik bandlaridan biri bo‘yicha sug‘urta qoplamasini avval to‘langan to‘lovni ayirish orqali to‘lanadi.</p>	
8.55. YELKA		
70	8.56. Har qanday darajada yelka suyagi sinishi (bo‘g‘im qismidan tashqari)	
	8.57. a) suyak sinishi siljimasdan	15
	8.58. b) suyak sinishi siljishi bilan	25
	8.59. Izoh: Agar yelka sinishi tufayli jarrohlik aralashuvi o‘tkazilgan bo‘lsa qo‘srimcha sug‘urta qoplamasini 10% miqdorida bir marotaba to‘lanadi.	
71	8.60. Qo‘lni travmatik uzilib tushishi (amputatsiyasi) yoki kesib tashlanishiga (amputatsiyasiga) olib kelgan uni og‘ir shikastlanishlari:	
	8.61. a) kurak, o‘mrov bilan yoki uning qismi	80
	8.62. b) yelkani har qanday darajasida	75
72	8.63. Soxta bo‘g‘imni paydo bo‘lish asoratlariga olib kelgan yelka suyagi sinishi (bitmagan sinish)	45
	8.64. Izoh: 72-band bo‘yicha sug‘urta qoplamasini jarohatdan so‘ng 9 oy o‘tgandan keyin to‘lanadi. Agar yelka sinishi tufayli avval sug‘urta qoplamasini to‘langan bo‘lsa, uning miqdori oxirgi to‘lanishga qaror qabul qilingan summadan ushlab qolinadi.	
8.65. TIRSAK BO‘G‘IMI		
73	8.66. Tirsak bo‘g‘imi sohasidagi shikastlanish (bo‘g‘imni tashkil qilgan suyak sinishi, shuningdek metafizar, bo‘g‘im xaltachasi, boylamni shikastlanishi, bilakni chiqishi)	
	8.67. a) boylamni shikastlanishi, bo‘g‘imni chiqishi	5
	8.68. b) suyak parchalarisiz suyakni sinishi	10
	8.69. v) suyak parchasi bilan suyak (suyaklar)ni sinishi	15
74	8.70. Tirsak bo‘g‘imi sohasidagi shikastlanishda kelib chiqqan:	
	8.71. a) bo‘g‘imda harakat yo‘qligi (ankiloz)	40
	8.72. b) “bo‘sh” tirsak bo‘g‘imi (suyaklarini tashkil etadigan bo‘g‘imlar yuzasini kesib tashlanishi - rezeksiyasi)	50
	8.73. Izoh: Agar tirsak sinishi tufayli jarrohlik aralashuvi o‘tkazilgan bo‘lsa, qo‘srimcha sug‘urta qoplamasini 10% miqdorida bir marotaba to‘lanadi.	
8.74. BILAK		
75	8.75. Bilak suyagini sinishi (diafiz-nayli suyakni o‘rta qismi)	
	8.76. a) bitta suyakni	10
	8.77. b) ikkita suyakni, bitta suyakni sinishi yoki ikkinchisini chiqishi	15
76	8.78. Soxta bo‘g‘imni paydo bo‘lish asoratlariga olib kelgan bilakni bir yoki ikkala suyagi sinishi (bitmagan sinish)	
	8.79. a) bilakni bitta suyagi	25
	8.80. b) bilakni ikkala suyagi	40
	8.81. v) bilakni bir suyagi va ikkinchisini bitgan sinishi	35
	8.82. Izoh:	
	8.83. 1. Agar bilak sinishi tufayli jarrohlik aralashuvi o‘tkazilgan bo‘lsa, qo‘srimcha sug‘urta qoplamasini 10% miqdorida bir marotaba to‘lanadi.	
	2. Bitmagan sinish yoki soxta bo‘g‘imga sug‘urta qoplamasini jarohatdan so‘ng 9 oy o‘tgandan keyin to‘lanadi.	

77	8.84. Bilakni travmatik amputatsiyasi yoki amputatsiyaga olib kelgan uni har qanday darajadagi og'ir shikastlanishlari	65
	8.85. BILAK-KAFT BO'G'IMI	
78	8.86. Distal metafiz sohasidagi (aniq joyi) bilak suyaklarini sinishi, bilak bo'g'imini tashkil qiladigan suyaklarni bo'g'imi ichida sinishi, bo'g'im boylamini shikastlanishi, qo'l panjasini chiqishi	10
79	8.87. Bo'g'imda harakat yo'qligi (ankiloz)ni keltirib chiqargan bilak bo'g'imini shikastlanishi	30
	8.88. Izoh: Bilak-kaft bo'g'im sohasidagi jarohat tufayli jarrohlik aralashuvi o'tkazilgan bo'lsa, qo'shimcha sug'urta qoplamasni 10% miqdorida bir marotaba to'lanadi.	
	8.89. QO'L KAFT SUYAKLARI	
80	8.90. Bitta qo'l kafti, kaft usti suyaklarini sinishi yoki chiqishi	
	8.91. a) bitta suyakni (qayiqsimondan tashqari) chiqishi	5
	8.92. b) qayiqsimon suyakni, 1 yoki undan ortiq suyaklarni sinishi	10
	8.93. v) bitmagan sinish, soxta bo'g'im	15
	8.94. Izoh: Agar qo'l panja sohasidagi jarohat tufayli jarrohlik aralashuvi o'tkazilgan bo'lsa, qo'shimcha sug'urta qoplamasni 10% miqdorida bir marotaba to'lanadi.	
81	8.95. Qo'l kafti yoki kaft usti darajasida amputatsiyaga olib kelgan qo'l panjasining travmatik uzilib tushishi (amputatsiyasi) yoki og'ir shikastlanishi	65
	8.96. QO'L BARMOQLARI	
	8.97. Birinchi barmoq	
82	8.98. Barmoqni bo'g'imi (bo'g'implari) yumshoq to'qimalarini nuqsoni bilan jarohati, chiqishi, sinishi, barmoq payi shikastlanishi, tirnoq ko'chishi, xasmol (panaritsiy)	5
83	8.99. Barmoqni shikastlanishi, oqibatda kelib chiqqan xarakatsizlik:	
	8.100. a) bitta bo'g'imda	10
	8.101. b) barmoqni ikki bo'g'imida	15
84	8.102. Barmoqni travmatik uzilib tushishi (amputatsiyasi) yoki kesib tashlanishiga (amputatsiyasiga) olib kelgan uni har qanday darajadagi shikastlanishlari	
	8.103. a) tirnoq falangasi va falangalaroro bo'g'imda	10
	8.104. b) asosiy falanga, qo'l kafti-falanga bo'g'implarida (barmoqni yo'qotish)	20
	8.105. v) panja o'zagi suyaklari	25
	8.106. Ikkinchchi, uchinchi, to'rtinchchi, beshinchchi barmoqlar	
85	8.107. Barmoqni bo'g'imi (bo'g'implari) yumshoq to'qimalarini nuqsoni bilan jarohati, chiqishi, sinishi, barmoq paylarini shikastlanishi, tirnoq ko'chishi, xasmol (panaritsiy)	5
	8.108. Izoh: teri osti, pay, bo'g'im yoki syak xasmoli bo'lgandagina 82 va 85-bandlar bo'yicha sug'urta qoplamasni to'lanadi. Tirnoq gardishchasi (tirnoq o'zagini qurshab turgan et)ning yallig'lanishi (paronixiya) sug'urta qoplamasini to'lash uchun asos bo'lmaydi.	
86	8.109. Barmoqni travmatik amputatsiyasi yoki shikastlanishi, o'zidan barmoqni quyidagi sathida amputatsiyani keltirib chiqargan	
	8.110. a) barmoqni tirnoq bo'g'imi (bo'g'imi yo'qotish)	5
	8.111. b) o'rta bo'g'imi (2 ta bo'g'imi yoki yo'qotish)	10
	8.112. v) asosiy bo'g'imi (barmoq yo'qotish)	15
	8.113. v) qo'l kafti suyaklari	20
87	8.114. Bitta panjaning barcha barmoqlarni amputatsiyaga olib kelgan shikastlanishi yoki travmatik amputatsiyasi	65
	8.115. Izoh: Bitta sug'urta shartnomasi amalda bo'lgan davrda panjaning bir qancha barmog'i shikastlanganda har bir shikastlanishni jamlash orqali hisobga olgan holda to'lanadi. Faqat sug'urta qoplamasni miqdori bitta panja uchun 65% va ikkala panja uchun 100 %dan oshib ketmasligi lozim.	
	CHANOQ	
88	8.116. Chanoq suyagini sinishi	
	8.117. a) yon bosh suyagi qanoti sinishi	5
	8.118. b) tos, tosni o'tirgich, yonbosh suyagi tanasi, quymich kosasi sinishi	10

	8.119. v) 2 yoki undan ko‘p suyakni sinishi	20
89	8.120. Qov suyaklarini birlashgan bo‘g‘ini, dumg‘aza – yonbosh bo‘g‘ini uzilishi	
	8.121. a) 1 ta bo‘g‘in	10
	8.122. b) 2 ta bo‘g‘in	15
	8.123. v) 3 ta bo‘g‘in	20
	8.124. Izoh: 8.125. 1. Agar chanoq suyagini sinishi yoki bo‘g‘inlarni uzilishi tufayli jarrohlik aralashuvi o‘tkazilgan bo‘lsa qo‘shimcha 10 % miqdorida sug‘urta qoplamasi bir marotaba to‘lanadi. 2. Agar bitta jarohat natijasida chanoq suyagini sinishi yoki bo‘g‘inning uzilishi kelib chiqsa, sug‘urta qoplamasi har bir shikastlanishni hisobga olgan holda to‘lanadi.	
	8.126. OYOQLAR	
	8.127. CHANOQ-SON BO‘G‘IMI	
90	8.128. Son suyagi boshi, bo‘yni sinishi, boylamni shikastlanishi, son chiqishi.	20
	8.129. Izoh: Agar chanoq-son bo‘g‘imi jarohati tufayli jarrohlik aralashuvi o‘tkazilgan bo‘lsa, 10 foiz miqdorida bir marotaba qo‘shimcha sug‘urta qoplamasi to‘lanadi.	
91	8.130. Chanoq-son bo‘g‘imi shikastlanishidan kelib chiqqan	
	8.131. a) bo‘g‘imda harakat yo‘qligi (ankiloz)	50
	8.132. b) “bo‘sh” bo‘g‘im (quymich kosasi, son boshi rezeksiyasi natijasida)	70
	8.133. v) endoprotezlash.	45
	8.134. SON	
92	8.135. Har qanday darajada sonning (bo‘g‘im sohasidan tashqari) sinishi	
	8.136. a) suyak sinishi siljimasdan	20
	8.137. b) suyak sinishi siljishi bilan	25
	8.138. Izoh: Agar sonning sinishi tufayli jarrohlik aralashuvi o‘tkazilgan bo‘lsa qo‘shimcha sug‘urta qoplamasi 10% miqdorida to‘lanadi.	
93	8.139. Soxta bo‘g‘im (bitmagan sinish) yuzaga kelishiga sabab bo‘lgan son sinishi	55
	Izoh: Sonning bitmagan sinishi yoki soxta bo‘g‘imi sababli sug‘urta qoplamasi jarohatdan so‘ng 9 oy o‘tgandan so‘ng to‘lanadi. Agar avval sonning sinishi tufayli sug‘urta qoplamasi to‘langan bo‘lsa, keyingi to‘lanayotgan summadan uning miqdori ayriladi.	
94	8.140. Travmatik amputatsiya yoki og‘ir shikastlanishdan kelib chiqqan sonni har qanday sohasida oyoqlarning kesib tashlanishi (amputatsiyasi)	
	8.141. a) bitta oyoqni	70
	8.142. b) yagona oyoqni	100
	8.143. Tizza bo‘g‘imi	
95	8.144. Tizza bo‘g‘imini shikastlanishi, keltirib chiqargan	
	8.145. a) gemartroz, meniska (meniska)larni boyamlarni shikastlanishi, suyak fragmentlarini uzilishi	5
	8.146. b) tizzaning ko‘zi sinishi	10
	v) tizza bo‘g‘imlarini tashkil qiladigan (son suyagining distal epifizi va katta boldir suyagining proksimal epifizi) suyaklarining sinishi, boldir chiqishi	20
	8.147. Izoh: 8.148. 1. Agar tizza bo‘g‘imi sohasida jarohat tufayli jarrohlik aralashuvi o‘tkazilgan bo‘lsa, qo‘shimcha sug‘urta qoplamasi bir marotaba 10% miqdorda to‘lanadi. 8.149. 2. Tizza bo‘g‘imining har xil tusdagi shikastlanishiga sug‘urta qoplamasi eng og‘ir shikastlanishni ko‘zda tutgan 93-bandning kichik bandlaridan biriga ko‘ra 1 marotaba to‘lanadi.	
96	8.150. Tizza bo‘g‘imi sohasida shikastlanishi, kelib chiqqan	
	8.151. a) bo‘g‘imda harakat yo‘qligi	35
	8.152. b) suyaklarini tashkil etadigan bo‘g‘im yuzasidagi rezeksiyasi natijasida “bo‘sh” tizza bo‘g‘imi	45
	8.153. BOLDIR	
97	8.154. Boldir suyaklarini sinishi	

	8.155. a) kichik boldir suyagi	5
	8.156. b) katta boldir suyagi	15
	8.157. v) ikkala suyaklar	20
	8.158. Izoh: Agar boldir suyagini sinishi natijasida jarrohlik aralashuvi o'tkazilgan bo'lsa, qo'shimcha sug'urta qoplamasini bir marotaba 10% miqdorida to'lanadi. 2. 97-band bo'yicha sug'urta qoplamasini - kichik boldir suyagini yuqori va o'rta qismi sinishida; - katta boldir suyagi diafizini har qanday darajada sinishida - katta boldir suyagini diafiz sohasidagi (yuqori, o'rta, quyi qismi) va kichik boldir suyagini tepe yoki o'rta qismi sinishlarida belgilanadi. 3. Agar jarohat tufayli tizza ko'zi yoki boldir-panja bo'g'imida katta boldir suyagini bo'g'im ichida sinishi va diafiz darajasida kichik boldir suyagini sinishi, 95 va 97 bandlar yoki 99 va 97-bandlar bo'yicha jamlash orqali sug'urta qoplamasini to'lanadi.	
98	8.159. Travmatik amputatsiyasi yoki boldirning har qanday darajadagi amputatsisini olib kelgan og'ir shikastlanishi	60
99	8.160. Soxta bo'g'imni (bitmagan sinishi) paydo bo'lishiga olib kelgan boldirni bir yoki ikkala suyagini sinishi	
	8.161. a) kichik boldir suyagi	10
	8.162. b) katta boldir suyagi	30
	8.163. v) ikkala suyakni	40
	8.164. g) kichik boldir suyagi va katta boldir suyagini bitib ketgan sinishi	25
	8.165. d) katta boldir suyagi va kichik boldir suyagini bitib ketgan sinishi	35
	8.166. Izoh: Sug'urta qoplamasini 101 band bo'yicha jarohatdan so'ng 9 oy o'tgandan keyin to'lanadi.	
	8.167. BOLDIR - KAFT BO'G'IMI	
100	Boldir-kaft bo'g'imi sohasidagi shikastlanish;	
	8.168. a) Boldir-kaft bo'g'imi boylamini shikastlanishi, to'piq suyagini biri yoki katta boldir suyagini cheti sinishi;	5
	8.169. b) ikkala to'piq suyagini, katta boldir suyagini cheti bilan sinishi, oyoq tovon suyagi sinishi, distalli boldiraro sindezmozni uzilishi.	10
	8.170. v) to'piq suyagini biri yoki ikkalasi katta boldir suyagini cheti bilan sinishi, distalli boldiraro sindezmozni uzilishi va oyoq panjasining tagidan (chiqishi).	15
101	8.171. Boldir-kaft bo'g'imi sohasidagi shikastlanishdan kelib chiqqan	
	8.172. a) Boldir-kaft bo'g'imda harakat yo'qligi (ankiloz)	35
	8.173. b) Boldir-kaft bo'g'im "bo'sh" (suyaklarni tashkil etuvchi bo'g'im yuzasini kesib tashlanishi – rezeksiyasi natijasida)	40
	8.174. Izoh: 1. Boldir-kaft bo'g'im jarohati tufayli jarrohlik aralashuvi o'tkazilgan bo'lsa, 10 foiz miqdorida qo'shimcha sug'urta qoplamasini bir marotaba to'lanadi. 2. Kichik boldir suyagini distal (pastki) qismi tashqi to'piq sinishiga tenglashtiriladi.	
102	Axilla paylarini shikastlanishi	
	8.175. a) dori-darmonlar bilan davolash (operatsiyasiz)	10
	8.176. b) operatsiya yo'li bilan davolash	20
	8.177. OYOQ KAFT SUYAKLARI	
103	Oyoq kaft suyagi (suyaklari) chiqishi, sinishi, paylari shikastlanishi	
	a) Oyoq kaft suyagi (suyaklari) chiqishi, pay uzilishi	5
	8.178. b) Oyoq kaft suyagi (suyaklari) sinishi	10
	8.179. v) bitmagan sinishi, soxta bo'g'im	15
	8.180. Izoh:	
	8.181. 1. Agar oyoq kaft suyaklari sinishi yoki chiqishi yoki paylari uzilishi oqibatida jarrohlik aralashuvi o'tkazilgan bo'lsa, qo'shimcha 10% miqdorida sug'urta qoplamasini bir marotaba to'lanadi. 2. Har xil jarohat natijasida oyoq kaft suyaklarining sinishlari yoki chiqishlarida sug'urta	

	qoplamasi har bir jarohatni hisobga olgan holda to‘lanadi.	
104	8.182. Oyoq kaftining travmatik amputatsiyasi yoki og‘ir shikastlanishidan kelib chiqqan har qanday darajadagi amputatsiya 8.183. a) oyoq kaft-falanga bo‘g‘imi (oyoq kaftining barcha barmoqlarining yo‘qotish) 8.184. b) oyoq kaft (oldi) suyaklari (tovon bilan barmoqlar orasi) 8.185. v) oyoq kaftining orqasi (oyoq panjasini bilan boldir orasi) 8.186. g) taran, tovon suyaklari, boldir-panja bo‘g‘imi	30 35 40 50
	8.187. OYOQ BARMOQLARI SUYAKLARI	
105	8.188. Bitta oyoq barmog‘ining payi (paylari) shikastlanishi, barmoq bo‘g‘imi (bo‘g‘imlari) chiqishi, sinishi 8.189. a) bitta yoki bir necha barmoq bo‘g‘imining chiqishi, bir yoki ikki barmoqning paylari shikastlanishi, bitta tirnoq ko‘chishi 8.190. b) uchtagacha va beshtagacha barmoqlarning paylari shikastlanishi, bir yoki bir necha barmoq bo‘g‘imini sinishi yoki chiqishi, ikki va undan ortiq tirnoq ko‘chishi	
106	8.191. Barmoqni kesib tashlanishiga sabab bo‘lgan travmatik amputatsiya yoki shikastlanish: 8.192. Birinchi barmoq: 8.193. a) tirnoq bo‘g‘imi sohasida (tirnoq bo‘g‘imini yo‘qotish) 8.194. b) barmoqning asosiy bo‘g‘imi sohasida (barmoqni yo‘qotish) 8.195. 2-,3-,4-,5-barmoqlar 8.196. v) barmoqni o‘rta yoki tirnoq bo‘g‘imi sohasida bittadan - ikkitagacha barmoqlar (barmoqlar yo‘qotish) 8.197. g) barmoqni asosiy bo‘g‘imi sohasida bittadan - ikkitagacha barmoqlar (barmoqlar yo‘qotish) 8.198. d) barmoqni o‘rta yoki tirnoq bo‘g‘imi sohasida uchta - to‘rtta barmoqlar. 8.199. e) barmoqni asosiy bo‘g‘imi sohasida uchta - to‘rtta barmoqlar (barmoqlarni yo‘qotish)	5 10 5 5 10 15 20
107	8.200. Jarohatdan keyingi tromboflebit, limfostaz, osteomielit, trofikani buzilishi rivojlanishini keltirib chiqargan shikastlanish	10
	8.201. Izoh: 8.202. 1. Jarohatdan 6 oy o‘tgandan so‘ng qo‘l va oyoq jarohati natijasida kelib chiqqan tromboflebit, limfostaz, trofikani buzilishida (yirik periferik nerv va tomirlarni shikastlanishidan tashqari) 107-band qo‘llaniladi. 2. Qo‘l kafti va oyoq kafti barmoqlarini yiringli yallig‘lanishiga 107-band qo‘llash uchun asos bo‘lmaydi.	
108	8.203. Travmatik shok	10
	8.204. Izoh: 108-band bo‘yicha sug‘urta qoplamasi to‘lovi jarohati natijasida kelib chiqqan boshqa shikastlanishlar tufayli to‘langan to‘lov larga qo‘shimcha ravishda to‘lanadi.	
109	8.205. Davolash, diagnostik manipulyatsiyalar:	
	8.206. a) Bitta shikastlanish bilan skeletdan tortish (1 marotaba sonidan tashqari) 8.207. b) bir bo‘g‘imni artroskopiyasi (sonidan qat’iy nazar bir jarohatga 1 marta)	3 5
110	8.208. Sug‘urta sharmomasi o‘z kuchida bo‘lgan vaqtida sug‘urtalangan shaxs shikastlanib Sug‘urta hodisasi ro‘y berganda ushbu «jadval»da ko‘rsatilmagan, lekin uzluksiz statsionar yoki ambulator davolash talab qilinganda hammasi bo‘lib 10 kundan kam bo‘lmagan–bir hodisada olingan shikastlanishni soniga qaramay – «jadval»dagi biror bandni qo‘llab bo‘lmasa	
	8.209. a) uzluksiz 10 kundan 15 kungacha davolanganda	5
	8.210. b) uzluksiz 16 kun va undan ortiq davolanganda	8

